

Cirkulärnr: 1997:56
Diariernr: 1997/0967
P-cirknr: 1997-2:18
Nyckelord: AD, LAS
Handläggare: Göran Söderlöf
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1997-04-02
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1997 nr 28 angående uppsägning av en undersköterska vid kommunalt sjukhem på grund av omständigheter hänförliga till att en åldrig vårdtagare genom gåvobrev överlåtit fastighet till undersköterskans far.
Bilagor: AD dom 1997 nr 28

Personalpolitik: 1997-2:18

Nyckelord: AD, LAS

Förhandlingssektionen
Göran Söderlöf

1997-04-02

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1997 nr 28 angående uppsägning av en undersköterska vid kommunalt sjukhem på grund av omständigheter hänförliga till att en åldrig vårdtagare genom gåvobrev överlätit fastighet till undersköterskans far.

Arbetsdomstolen (AD) har i dom 1997 nr 28 mellan Svenska Kommunalarbetsförbundet (Kommunal) och Forshaga kommun funnit att kommunen haft saklig grund för uppsägning av personliga skäl. AD ansåg dessutom att det med hänsyn till omständigheterna inte förelåg någon omplaceringsskyldighet för kommunen.

Bakgrund

Forshaga kommun bedriver äldreomsorg vid Lintjärns ålderdomshem. Där bor Hedvig Olsson. Hedvig är född 1908, är blind, har nedsatt rörelseförmåga och har en god man förordnad åt sig. I samband med en ombyggnad av ålderdomshemmet under hösten 1995 var Hedvig under en kort tid placerad på sjukhemmet, som ligger i anslutning till ålderdomshemmet, och kom då i kontakt med Anna-Karin N. Anna-Karin hade som barn bott granne med Hedvig. Hedvig kom under sjukhemsvistelsen också i kontakt med Anna-Karins far Torbjörn E som träffade Hedvig vid ett antal tillfällen. Vid ett av dessa möten (november 1995) överlät Hedvig, genom att då skriva på ett gåvobrev, sin fastighet på Torbjörn. Fastigheten var taxerad till 138.000 kronor. Torbjörn sökte och fick lagfart på fastigheten.

I december 1995 fick gode mannen och kommunen kännedom om fastighetsöverlåtelsen. Hedvig hade inte förstått vad hon skrivit på för papper och att hon skänkt bort fastigheten, vilket hon heller inte velat göra. Det hela

hade gått mycket fort och Anna-Karin hade enligt Hedvig hållit i hennes hand när hon skrev på ett papper.

Efter en tids avstängning sade kommunen i februari 1996 upp Anna-Karin från hennes anställning.

Torbjörn och Anna-Karin åtalades senare för det inträffade. Torbjörn dömdes för grovt ocker i tingsrätten medan Anna-Karin frikändes då hon inte ansågs ha haft någon brottslig medverkan vid fastighetsöverlåtelsen.

Kommunal yrkade att AD skulle

- 1) ogiltigförklara kommunens uppsägning och
- 2) förplikta kommunen att utge allmänt skadestånd med 70.000 kronor till Anna-Karin för brott mot 7 § anställningsskyddslagen.

Kommunen bestred Kommunals yrkanden.

Arbetsdomstolen

AD konstaterar att utredningen inte visat att Anna-Karin planerade överlåtelsen eller på något annat sätt skulle ha gjort sig skyldig till något brottsligt. Anna-Karin visste dock att Hedvig hade god man och vad detta innebar. Hon hade arbetat lång tid inom vården och var väl förtrogen med de regler om gåvor och dylikt som gäller för all vårdpersonal. Vidare slår AD fast följande:

"För kommunen är det otvivelaktigt så att det är av synnerlig betydelse att dessa regler iakttas av den personal som arbetar med gamla och sjuka. Kommunen ansvarar för att vården fungerar. Vårdtagarna och deras anhöriga måste känna trygghet och vara säkra på att vårdtagarna inte utsätts för påtryckningar eller att de under vårdtiden fränhändes sin egendom. Stora krav måste därför ställas på den personal som arbetar inom vården."

AD uttalar att det måste stått klart för Anna-Karin att fastighetsöverlåtelsen var en mycket viktig åtgärd för Hedvig och att Anna-Karin genom sitt handlande och sin närvaro ingett Hedvig en känsla av trygghet och ökat Hedvigs förtroende för Torbjörn.

Sammantaget bedöms Anna-Karins handlande som så allvarligt att kommunen får anses haft saklig grund för sitt beslut att säga upp Anna-Karin. Med hänsyn till omständigheterna var det heller inte skäligt att kräva att kommunen skulle bereda henne annat arbete hos sig.

Kommunals talan avslogs.

Kommentar

I denna domen gör AD några mycket viktiga uttalanden om de stora krav som kan ställas på vårdpersonalen. AD har godtagit kommunens ståndpunkt att det för kommunen är av synnerlig betydelse att regler om gåvor och dylikt följs av personal som arbetar med gamla och sjuka och att vårdtagarna och deras anhöriga känner trygghet och kan vara säkra på att ingen utsätts för påtryckningar och under vårdtiden blir av med egendom.

Av detta följer att det är viktigt att arbetsgivaren kontinuerligt ger de anställda utbildning, tydlig information och klara regler om vad som gäller vid bl.a. gåvor och motsvarande transaktioner och i övrigt hur frågor av etisk karaktär skall hanteras av personalen.

Att det i detta fall inte ansågs skäligt att kräva att arbetsgivaren försökte omplacera arbetstagaren får ses som ett undantag från huvudregeln att en uppsägning inte är sakligt grundad om arbetsgivaren inte först prövar möjligheterna att erbjuda annat arbete hos sig.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Göran Söderlöf

Bilagor

AD dom 1997 nr 28